

DE VLAAMSE MINISTER VAN WERK, ECONOMIE, INNOVATIE EN SPORT

DE VLAAMSE MINISTER VAN OMGEVING, NATUUR EN LANDBOUW

NOTA AAN DE LEDEN VAN DE VLAAMSE REGERING

Betreft: Ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van diverse besluiten naar aanleiding van het decreet van 15 juli 2016 betreffende het integraal handelsvestigingsbeleid en het decreet van 8 december 2017 houdende diverse bepalingen inzake ruimtelijke ordening, milieu en omgeving

1. SITUERING

Op 22 september 2017 heeft de Vlaamse Regering het voorontwerp van besluit tot wijziging van diverse besluiten naar aanleiding van het decreet van 15 juli 2016 betreffende het integraal handelsvestigingsbeleid en het decreet van xxx 2017 houdende diverse bepalingen inzake ruimtelijke ordening, milieu en omgeving alsook de bijbehorende bijlagen 1 tot en met 3 en het bijbehorende verslag aan de Vlaamse Regering principieel goedgekeurd en de Vlaamse minister, bevoegd voor de economie, en de Vlaamse minister, bevoegd voor de ruimtelijke ordening, gelast over voornoemd voorontwerp van besluit het advies in te winnen van de Raad van State (VR 2017 2209 DOC. 0931).

2. BESPREKING VAN HET ADVIES VAN DE RAAD VAN STATE

Advies 62.775/1 van de Raad van State van 2 februari 2018 gaat als bijlage 9 en omvat drie bemerkingen.

1. De aanhef van het ontworpen besluit moet aangevuld worden met bijkomende rechtsgronden.

De voorgestelde aanvullingen zijn opgenomen in het als bijlage 1 toegevoegd ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van diverse besluiten naar aanleiding van het decreet van 15 juli 2016 betreffende het integraal handelsvestigingsbeleid en het decreet van 8 december 2017 houdende diverse bepalingen inzake ruimtelijke ordening, milieu en omgeving.

2. Artikel 58 (thans artikel 62), dat de bijstelling regelt van bijzondere milieuvorwaarden die opgelegd zijn in de meldingsakte van een ingedeelde inrichting of activiteit van de derde klasse, is te algemeen geformuleerd en daardoor niet in overeenstemming met artikel 113, §2, van het decreet van 25 april 2014 betreffende de omgevingsvergunning (OVD).

Luidens deze laatste bepaling kan niet worden afgeweken van de beste beschikbare technieken (BBT) als beschreven in de algemene en sectorale milieuvorwaarden, vermeld in titel V, hoofdstuk 4, van het decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid.

Voorgesteld wordt om de bepaling te vervolledigen met een verwijzing naar artikel 113, §2, OVD. Het is inderdaad niet de bedoeling om af te wijken van BBT in een bijzondere voorwaarde in een meldingsakte.

Gezien de complexiteit, de variatie en de evolutie van de bedrijfsprocessen voorzien bepaalde VLAREM-voorwaarden de mogelijkheid voor de bevoegde overheden om in een bijzondere milieuvorwaarde af te wijken van een bepaalde techniek of doel opgelegd in een algemene of sectorale milieuvorwaarde. Die bijzondere milieuvorwaarden moeten ook beantwoorden aan BBT. Dit wordt benadrukt door de verwijzing naar artikel 113, §2, OVD.

De Vlaamse Regering bepaalt wanneer een algemene of sectorale BBT kan vervangen worden door een bijzondere BBT.

3. De inwerkingtredingsbepalingen moeten aangepast worden:

- a) om de integratie van de vergunning voor kleinhandelsactiviteiten en de vergunning voor vegetatiewijzigingen niet langer retroactief in werking te laten treden;**
- b) door de artikelen van het decreet van 8 december 2017 te specificeren die in werking moeten treden.**

a) De retroactiviteit was ingeschreven gelet op artikel 59, 2°, van het decreet van 15 juli 2016 betreffende het integraal handelsvestigingsbeleid. Dit artikel bepaalde dat de integratie van de vergunning voor kleinhandelsactiviteiten op 1 januari 2018 zou plaatsvinden.

Amendement 97 (ingediend op 14 november 2017) bij het ontwerp van decreet houdende wijziging van diverse bepalingen inzake ruimtelijke ordening, milieu en omgeving wijzigde deze datum van inwerkingtreding echter. Door dit aangenomen amendement wordt de Vlaamse Regering gemachtigd om de datum van inwerkingtreding te bepalen.

Voorliggende bepaling is dan ook aangepast, rekening houdend met de non-retroactiviteit van reglementaire bepalingen alsook met een redelijke termijn voor overheden om zich op deze integratie voor te bereiden.

De integratie van de vergunning voor kleinhandelsactiviteiten en de vergunning voor vegetatiewijzigingen in de omgevingsvergunning zal gelijktijdig doorgevoerd worden.

b) Het gaat hier over volgende artikelen:

- de artikelen 4, 5, 6, 1°, 7, 111, 2° en 3°, 112, 113, 1°, 121, 3°, 129, 2°, 133, 1°, 142, 148, 149, 4°, en 151, 2°, wat betreft de integratie van de vergunning voor vegetatiewijzigingen;
- de artikelen 114, 115, 118, 119, 120, 121, 5°, 125, 126, 127, 128, 129, 4°, 135, 136, 137, 138, 143 en 147, wat betreft de provinciale omgevingsambtenaren.

Deze artikelen werden opgenomen in voorliggend ontwerp van besluit.

Naar aanleiding van de vraag van de Raad van State rond de retroactiviteit, met andere woorden het feit dat ondertussen het decreet van 8 december 2017 houdende diverse bepalingen inzake ruimtelijke ordening, milieu en omgeving, bekrachtigd is en deels al in werking, werd een algemene screening doorgevoerd om na te gaan of andere aanpassingen nodig waren naar aanleiding van het decreet van 8 december 2017.

De principiële goedkeuring van het voorontwerp van besluit dateert immers reeds van 22 september 2017.

Gelet op de redelijke termijn voor overheden om zich te kunnen voorbereiden, wordt voorgesteld dat de integratie plaats vindt op 1 juni 2018.

Dit geldt ook voor de inwerkingtreding van de figuur van de provinciale omgevingsambtenaar, buiten dan de mogelijkheid van aanwijzing van deze ambtenaar (de artikelen 114 en 115 van het decreet van 8 december 2017) en de kennisvereisten waaraan de provinciale omgevingsambtenaren gezamenlijk moeten voldoen (artikel 64, voor wat betreft de invoeging van artikel 142/1).

De screening naar aanleiding van het decreet van 8 december 2017, inzonderheid van de retroactiviteit, heeft aanleiding gegeven tot volgende technische wijzigingen.

- Artikel 5 (nieuw)

Het decreet van 8 december 2017 heeft de integratie van de vergunning voor vegetatiewijziging in de procedure voor het verkrijgen van een omgevingsvergunning tot gevolg.

Paragraaf 2 van artikel 10 van het besluit van 23 juli 1998 tot vaststelling van nadere regels ter uitvoering van het decreet van 21 oktober 1997 betreffende het natuurbehoud en het natuurlijk milieu regelt de afwijkingsprocedure op het verbod op het wijzigen van bepaalde vegetaties of kleine landschapselementen en hun vegetaties, door te verwijzen naar een aantal andere artikelen van het besluit. Deze artikelen worden echter elders in dit wijzigingsbesluit opgeheven. Het is dan ook nodig de verwijzingen te vervangen door een eigen regeling.

- Artikel 21 en 22 (aangepaste bepalingen)

De screening heeft uitgewezen dat het niet de bedoeling is om aanvragen die louter een lozing, een overstort of een watercaptatiepunt in waterwegen en waterlopen voorzien, naar het Vlaams of provinciaal niveau te trekken. De Vlaamse en provinciale lijst wordt dan ook licht bijgestuurd.

- Artikel 27 en 76 (nieuw)

Het decreet van 8 december 2017 wijzigde onder meer artikel 4.3.1 VCRO. Amendementen 26 en 27 bij dit decreet voegden artikel 4.4.9/1 in de VCRO in. De twee hierna besproken wijzigingen van de VCRO nopen tot een aanpassing van artikel 13 van het besluit van de Vlaamse Regering van 27 november 2015 tot uitvoering van het decreet van 25 april 2014 betreffende de omgevingsvergunning (OVB), wat betreft de toepasselijke procedure.

a) Artikel 4.3.1 VCRO werd zodanig aangepast dat verkavelingsvoorschriften ouder dan vijftien jaar, op het ogenblik van indiening van de vergunningsaanvraag, niet langer een weigeringsgrond vormen.

Dit betekent niet dat de verkavelingsvoorschriften van verkavelingen ouder dan 15 jaar verdwijnen. Ze bestaan nog steeds en wie zich eraan houdt, heeft meer zekerheid over de uitkomst van de vergunningsaanvraag dan wie dit niet doet.

Wanneer men de voorschriften van een verkaveling niet wenst te volgen, geldt de beoordeling van de goede ruimtelijke ordening, zoals bij elke andere aanvraag binnen woongebied. Of er al dan niet een openbaar onderzoek nodig is, hangt af van artikel 13 OVB. In veel gevallen zal geen openbaar onderzoek nodig zijn, ook al is het aangevraagde niet in overeenstemming met de verkavelingsvergunning.

In punt 8) van artikel 13 wordt nu ingeschreven dat de vereenvoudigde procedure niet van toepassing is wanneer men de voorschriften van een verkaveling niet naleeft.

Op die manier wordt aangesloten bij de regeling in punt 9) van artikel 13, eerste lid, 1°, b), dat een gelijkaardige regeling bevat voor andere afwijkingsbepalingen van de VCRO.

Deze wijziging zal slechts van toepassing zijn op aanvragen, ingediend vanaf de inwerking-treding van voorliggend artikel. Hiermee wordt vermeden dat aanvragen die geïnitieerd zijn binnen de vereenvoudigde procedure, plots de gewone procedure zouden moeten volgen.

b) Het nieuwe artikel 4.4.9/1 VCRO laat toe dat het vergunningverlenende bestuursorgaan bij het verlenen van een omgevingsvergunning in bepaalde gevallen mag afwijken van de stedenbouwkundige voorschriften van een bijzonder plan van aanleg, voor zover dit plan ouder is dan vijftien jaar op het ogenblik van de indiening van de aanvraag.

De gewestplanvoorschriften waarop deze nieuwe regeling van toepassing is, zijn limitatief opgesomd (onder andere industriegebied, dienstverleningsgebied, woongebied). De afwijkingsbepaling geldt niet voor wat betreft wegenis, openbaar groen en erfgoed.

Artikel 4.4.9/1, laatste lid, VCRO stelt dat voor een dergelijke aanvraag tot afwijking een openbaar onderzoek noodzakelijk is. Artikel 4.4.9/1 VCRO wordt daarom toegevoegd aan de opsomming in artikel 13, eerste lid, 1°, b), punt 9).

Een overgangsregeling is hier niet nodig, gezien de VCRO reeds bepaalt dat deze aanvragen aan een openbaar onderzoek worden onderworpen. Een wijzigingsprocedure kan zich dus niet voordoen.

- Artikel 30 (aangepaste bepaling)

Artikel 85 OVD bevat de regeling rond het bijstellen van een niet-vervallen vergunning voor het verkavelen van gronden, wat het niet vervallen gedeelte betreft, op initiatief van het College van Burgemeester en Schepenen.

Artikel 86 OVD bepaalt dat de eigenaar van een in een niet-ervallen omgevingsvergunning voor het verkavelen van gronden begrepen kavel een bijstelling van de omgevingsvergunning voor het verkavelen van gronden kan aanvragen voor het deel dat hij in eigendom heeft.

Met het decreet van 8 december 2017 werden onder meer de regels rond de individuele kennisgeving gewijzigd. Hierdoor moet artikel 23 OVB worden aangepast, dat het volgende stelt.

“Als de vergunningsaanvraag betrekking heeft op stedenbouwkundige handelingen op een perceel met een kadastraal nummer of het verkavelen van gronden met een kadastraal nummer, stelt de gemeente de eigenaars van de aanpalende percelen in kennis tenzij de vergunningsaanvraag betrekking heeft op :

1° lijninfrastructuren en aanhorigheden;

2° de bijstelling van de omgevingsvergunning voor het verkavelen van gronden. In dat geval worden alleen de eigenaars van een aanpalend perceel dat geen deel uitmaakt van de verkaveling, op de hoogte gebracht.”

Dat laatste is misleidend gelet op de door het decreet van 8 december 2017 doorgevoerde wijzigingen om een dubbele aanschrijving of openbaarmaking te vermijden, en die een ruimere kennisgeving voorzien.

- Artikel 37 (nieuw)

Door het decreet van 8 december 2017 werd de gewestelijke omgevingsambtenaar in meer gevallen bevoegd om zelf een beslissing te nemen (artikel 52 OVD).

Verdere screening naar de gevolgen van het decreet van 8 december 2017 heeft uitgewezen dat het niet nodig is dat de afdeling Gebiedsontwikkeling, Omgevingsplanning en –projecten (Milieu) advies uitbrengt aan de gewestelijke omgevingsambtenaar, die in de praktijk immers deel uitmaakt van diezelfde afdeling.

- Artikel 60 (nieuw)

Het decreet van 8 december 2017 wijzigde de regeling van de overdracht. Een procedure van gedeeltelijke overdracht van een exploitatie is niet langer mogelijk. Voorliggend ontwerp van besluit is hieraan aangepast.

- Artikelen 70 en 71 (nieuw)

Gelet op de integratie van de vergunning voor kleinhandelsactiviteiten en de vergunning voor vegetatiewijzigingen in de procedure voor de omgevingsvergunning moeten ook het aanvraagformulier en de in het formulier aangewezen addenda uit de addenda-bibliotheek aangepast worden.

Deze formulieren dienen er te zijn op het ogenblik dat de integratie plaatsvindt.

Hoewel de minister deze bijlagen kan aanpassen, is het evengoed mogelijk om de bijlagen bij besluit van de Vlaamse Regering aan te passen.

Op deze manier worden de wijzigingen en de aangepaste formulieren samen behandeld, en gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad.

- Artikel 77 (nieuw)

Zodra het decreet van 15 juli 2016 in werking treedt wat de omgevingsvergunning betreft, worden nieuwe vergunningsaanvragen voor kleinhandelsactiviteiten volgens deze nieuwe procedure behandeld.

Lopende aanvragen volgen echter de oude procedures van de wet van 13 augustus 2004 betreffende de vergunning van handelsvestigingen. Dit betekent dat het Nationaal Sociaal-Economisch Comité voor de Distributie en het Interministerieel Comité voor de Distributie nog geruime tijd taken vervullen.

Er wordt in een regeling voorzien om het mogelijk te maken dat de leden van deze twee comités nog steeds aangewezen kunnen worden, ook al zijn de koninklijke besluiten en de besluiten van de Vlaamse Regering opgeheven.

Door voortschrijdend inzicht werden ook nog volgende wijzigingen opgenomen.

- Artikel 69 (nieuw)

Op grond van artikel 159 OVB moet het bevoegde bestuur standpunten, opmerkingen en bezwaren die analoog zijn ingediend tijdens het openbaar onderzoek binnen zeven dagen na afsluiting van het openbaar onderzoek opladen in het uitwisselingsplatform.

Volgens artikel 29 krijgt de gemeente hiervoor echter tien dagen.

In het besluit is meerdere keren de termijn van tien dagen voorzien om informatie of documenten over te maken.

Vandaar dat voortaan ook in artikel 159 OVB sprake zal zijn van tien dagen.

- Artikel 70 tot en met 75 (nieuw)

Een aantal wijzigingen in de formulieren werd aangebracht. Deze zouden normalerwijze ook bij ministerieel besluit worden vastgesteld. Omwille van de eenvoud wordt echter geopteerd om deze in een beweging samen met dit besluit te wijzigen.

3. WEERSLAG

Het ontwerp van besluit heeft geen andere weerslag op de begroting, het personeelskader en de personeelsbudgetten van de Vlaamse Gemeenschap of op de lokale besturen dan aangegeven in de nota aan de leden van de Vlaamse Regering bij de principiële goedkeuring.

4. VOORSTEL VAN BESLISSING

De Vlaamse Regering beslist haar goedkeuring te hechten aan bovengenoemd ontwerp van besluit tot wijziging van diverse besluiten naar aanleiding van het decreet van 15 juli 2016 betreffende het integraal handelsvestigingsbeleid en het decreet van 8 december 2017 houdende diverse bepalingen inzake ruimtelijke ordening, milieu en omgeving alsook aan de bijbehorende bijlagen 1 tot en met 3 en aan het bijbehorende verslag aan de Vlaamse Regering.

Philippe MUYTERS
Vlaams minister van Werk, Economie,
Innovatie en Sport

Joke SCHAUVLIEGE
Vlaams minister van Omgeving,
Natuur en Landbouw